

POSUDEK NA STUDIJNÍ OPORU

Autor studijní opory	PhDr. Radana Metelková Svobodová, Ph.D.
Název studijní opory	Čtenářská gramotnost – cesta ke vzdělávání
Recenzent a jeho působíště	Doc. PhDr. Milena Krobotová, CSc. Pedagogická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci

Distanční studijní opora *Čtenářská gramotnost – cesta ke vzdělávání* zpracovává velmi aktuální pedagogické téma. Její autorka evidentně zohledňuje, že studenti, kteří budou text využívat, nebudou z velké části studenty učitelských oborů. Z toho důvodu je nejprve uceleně seznamuje se základními pojmy (gramotnost, negramotnost), s posuny jejich významů v průběhu let a s náplní gramotnosti funkční a čtenářské (1. kapitola). Do potřebných souvislostí zasazuje veškeré pojmy související s tematikou, a to např. čtenářské dovednosti, čtenářské strategie, čtenářské kompetence, čtení, vztah ke čtení, čtenářství a další.

Stranou pozornosti nezůstávají ani názory některých českých či slovenských odborníků a badatelů, jejichž myšlenky autorka textu výstižně využívá pro doložení svých závěrů. Komplexní náhled na danou problematiku dotváří také definice rozsáhlých reprezentativních mezinárodních šetření PIRLS a PISA, které byly realizovány i v České republice.

Výzkumným šetření PIRLS a PISA, tj. jejich metodice, testovým úlohám, dotazníkům, způsobu vyhodnocování výsledků a prezentaci dílčích výstupů, je věnována 2. kapitola. Reflektováno je částečně jak hledisko pedagogické, tak didaktické, aby bylo v textu na čtenářskou gramotnost nahlíženo jako na neustále formující se lidskou kvalitu, na dovednost. V této souvislosti je rovněž využito výstupů mezinárodních šetření, která poukazují na potřebu efektivně vedené práce s textem ve výuce mateřského jazyka. Zdůrazněna je i nutnost kvalitního a hlavně kompetentního přístupu českých učitelů k budování čtenářské gramotnosti našich žáků základní školy.

Kapitola 3. je pojata jako kapitola prezentující dílčí výstupy dvou studentských projektů realizovaných na Pedagogické fakultě OU. Uvedené projekty dokreslují pohled na aktuální situaci v českém školním prostředí (stav výuky čtenářské gramotnosti v literární výchově v Moravskoslezském kraji, výsledky analýzy tří nejčastěji užívaných čítanek 1. stupně ZŠ v Moravskoslezském kraji). Předložené výstupy slouží primárně k zamyšlení, které má vyústit v podnětnou diskusi. Nasvědčuje tomu i zařazení několika korespondenčních úkolů.

Předkládaný studijní text je přehledný, koncepční a obsahuje veškeré náležitosti studijního textu. Shrnutí kapitol zařazuje autorka v potřebném rozsahu (v závěru každé kapitoly). Studijní opora obsahuje nejen úkoly k textu, úkoly k zamyšlení, ale také úkoly korespondenční. S uživatelem textu je veden vhodný dialog v podobě Průvodce studiem. Prostor určený k samostatné práci je podle mého názoru dostatečný. Navíc jsou studentům

nabídnuty další elektronické odkazy a zdroje, např. materiál mezinárodního výzkumu PIAAC, kterých mohou zájemci využít k ověření svých vlastních dovedností.

Závěr: Studijní opora je zpracována kvalitně, a proto ji **doporučuji publikovat.**

29. listopadu 2012, Olomouc

Doc. PhDr. Milena Krobotová, CSc.